

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2024-2029

Rok akademicki 2027/2028

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Kontakt terapeutyczny
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Społecznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Psychologii
Kierunek studiów	Psychologia
Poziom studiów	jednolite magisterskie
Profil	praktyczny
Forma studiów	stacjonarna
Rok i semestr/y studiów	Rok IV, semestr 7
Rodzaj przedmiotu	kształcenia specjalnościowego
Język wykładowy	polski
Koordynator	dr Jacek Pasternak
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Danuta Ochojska, dr Jacek Pasternak

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
7		30							2

1.2. Sposób realizacji zajęć

☒ zajęcia w formie tradycyjnej

☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku): Zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Dysponowanie wiedzą psychologiczną z obszaru psychologii ogólnej, rozwoju człowieka, psychopatologii, psychologii klinicznej, podstaw psychoterapii w zakresie przewidzianym programem studiów.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Wprowadzenie studentów w podstawowe zagadnienia i specyfikę problematyki zaburzeń funkcjonowania człowieka, ich przyczyn, objawów oraz przebiegu psychoterapii opartej na kontakcie terapeutycznym.
C ₂	Uzyskanie przez studentów kompetencji w zakresie samodzielnego tworzenia relacji terapeutycznej, podejmowania diagnozy psychologicznej w kierunku podjęcia psychoterapii, refleksowania tego, co dzieje się w relacji terapeutycznej.
C ₃	Zapoznanie studentów z podstawowymi koncepcjami psychoterapii w kontekście kierowania uwagi na różne aspekty kontaktu terapeutycznego.
C ₄	Wprowadzenie studentów w problematykę kontaktu terapeutycznego oraz dbania o własne zdrowie psychiczne poprzez uczestniczenie w terapii własnej i superwizji.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu Student:	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	w stopniu pogłębionym zna i rozumie znaczenie kontaktu terapeutycznego oraz tworzenia relacji terapeutycznej dla umożliwienia skutecznego udzielania pomocy psychologicznej, zna założenia i praktyczne zastosowania wybranych nurtów psychoterapii, zna komponenty relacji terapeutycznej (przeniesienie, przeciwprzeniesienie, sojusz terapeutyczny, rzeczywista relacja), rozumie znaczenie zjawiska oporu	K_W23
EK_02	w stopniu pogłębionym zna i rozumie zasady oraz metody diagnozy psychologicznej odnoszącej się do kontaktu terapeutycznego, rozumie istotność relacji terapeutycznej, zna mechanizmy pracy terapeutycznej opartej na przeniesieniu oraz sojuszu terapeutycznym	K_W24
EK_03	potrafi wykorzystywać różne zaawansowane techniki komunikacyjne aby sprawnie porozumiewać się przy ich użyciu w kontakcie z podopiecznymi, klientami i innymi specjalistami w zakresie diagnozy i pomocy psychologicznej, rozpoznaje zjawiska zachodzące w relacji terapeutycznej, potrafi nawiązywać kontakt terapeutyczny, prowadzić wywiad, utrzymywać granice w relacji terapeutycznej	K_U03
EK_04	potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się, projektować ścieżkę własnego rozwoju zawodowego, wykorzystywać nabytą wiedzę i	K_U13

	umiejętności do rozwiązywania problemów zawodowych, odwoływać się do swoich zasobów osobistych a także wyszukiwać je i wzmacniać u pacjenta	
EK_o5	jest gotów do otwartości i wchodzenia w relacje terapeutyczne oraz doskonalenia siebie na polu osobowym i zawodowym dla odpowiedzialnego wypełniania zobowiązań wobec pacjentów i ich rodzin, jest gotów do odpowiedniego kierowania kontaktem terapeutycznym i rozpoznawania ważnych aspektów relacji terapeutycznej i ich konsekwencji dla procesu terapeutycznego	K_Ko6
Ek_o6	jest gotów do wykorzystania swoich cech osobistych, wiedzy i kompetencji zawodowych do tworzenia środowiska społecznego i kontaktu terapeutycznego sprzyjającego otwartości na innych ludzi, zdrowiu psychicznemu, oraz relacji terapeutycznej opartej na sojuszu roboczym sprzyjającej efektywnej terapii	K_K11

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne

B. Problematyka ćwiczeń

Treści merytoryczne
1. Definicja kontaktu terapeutycznego – więź emocjonalna, przekazywanie informacji, społeczny aspekt kontaktu, realny i symboliczny wymiar kontaktu, istota i istotność kontaktu w życiu człowieka, funkcje i rola kontaktu terapeutycznego.
2. Dynamika relacji pacjent- terapeuta (zjawisko przeniesienia, współpraca psychoterapeutyczna, zjawisko przeciwprzeniesienia, kontakt psychoterapeuty z pacjentem.
3. Specyfika kontaktu terapeutycznego w różnych koncepcjach terapeutycznych (podejście psychodynamiczne, behawioralne, behawioralno-poznawcze, humanistyczno-egzystencjalne, systemowe, ericksonowskie, krótkoterminowe, gestalt).
4. Sojusz terapeutyczny podstawą kontaktu i relacji terapeutycznej.
5. Rzeczywisty kontakt i relacja terapeutyczna (nie tylko przeniesienie i sojusz).
6. Kontakt i relacja terapeutyczna w działaniu.
7. Koncentracja na zasobach lub deficytach a kontakt i relacja terapeutyczna.
8. Opór w psychoterapii (w różnych koncepcjach terapeutycznych). Działania terapeuty a opór. Przeciwdziałanie i radzenie sobie z oporem.
9. Istota niewerbalnej komunikacji podczas kontaktu terapeutycznego. Obserwacja zachowań niewerbalnych. Niespójna komunikacja w praktyce terapeutycznej

10. Tworzenie własnego wzorca kontaktu terapeutycznego
11. Nawiązywanie kontaktu terapeutycznego – analiza tekstów, obserwacja filmów szkoleniowych, ćwiczenia praktyczne.
12. Przeniesienie, przeciwprzeniesienie, sojusz terapeutyczny, kontakt terapeuty z pacjentem – analiza tekstów, obserwacja filmów szkoleniowych, ćwiczenia praktyczne.
13. Kontakt terapeutyczny w różnych nurtach psychoterapii – analiza tekstów, ćwiczenia praktyczne.
14. Pierwszy kontakt z pacjentem – ćwiczenia praktyczne
15. Tworzenie sojuszu terapeutycznego – ćwiczenia praktyczne.
16. Praca z oporem – analiza tekstów, ćwiczenia praktyczne.
17. Kolokwium zaliczeniowe

3.4 Metody dydaktyczne

Ćwiczenia audytoryjne (praca w grupach, wykonywanie zadań, prezentacje)

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	kolokwium, praca projektowa, obserwacja w trakcie zajęć	ćw
EK_02	kolokwium, praca projektowa, obserwacja w trakcie zajęć	ćw
EK_03	kolokwium, obserwacja w trakcie zajęć	ćw
EK_04	kolokwium, obserwacja w trakcie zajęć	ćw
EK_05	kolokwium, obserwacja w trakcie zajęć	ćw
EK_06	kolokwium, obserwacja w trakcie zajęć	ćw

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

- Obecność na ćwiczeniach.
- Pozytywna ocena z kolokwium na ćwiczeniach, ocena wg skali:
 - 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza)
 - 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami)
 - 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami)
 - 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza,

z niewielką liczbą błędów)

3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami)

2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60% (niezadowalająca wiedza, liczne błędy)

3. Aktywny udział w ćwiczeniach – praca w małych grupach, wykonywanie ćwiczeń kształtujących umiejętności terapeutyczne

4. Zaliczenie opisu przypadku (praca projektowa), ocena jakościowa

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego: - udział w konsultacjach - udział w zaliczeniu	4 2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta: - przygotowanie do kolokwium - studiowanie literatury - praca projektowa	4 4 6
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU nie dotyczą

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Clarkin, J. F., Fonagy, P., Gabbard, G. O. (2013). *Psychoterapia psychodynamiczna zaburzeń osobowości* (wybrane fragmenty). Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Grzesiuk, L. (red.). (2005). *Psychoterapia. Teoria. Podręcznik akademicki* (wybrane fragmenty). Warszawa: ENETEIA.

Gelso, Ch., Hayes, J. A. (2005). *Relacja terapeutyczna* (wybrane fragmenty). Gdańsk: GWP.

Sikorski W. (2013). *Komunikacja terapeutyczna. Relacja pozastawna* (wybrane fragmenty).. Kraków: Impuls.

Kottler, J. A. (2003). *Opór w psychoterapii. Jak pracować z trudnym klientem?* (wybrane fragmenty).. Gdańsk: GWP.

Cierpiątkowska L. Soroko E. red. (2014). *Zaburzenia osobowości. Problemy diagnozy klinicznej* (wybrane fragmenty) . Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.

Beck, A. T., Freeman, A., Davis, D. D. (2022). *Terapia poznawcza zaburzeń osobowości* (wybrane fragmenty). Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
Klajs K. (2017). *Poznanie pacjenta w psychoterapii Ericksonowskiej* (wybrane fragmenty) . Poznań: Wydawnictwo Zys i S-ka.

Literatura uzupełniająca:

Cierpiątkowska, L. (2022). *Psychopatologia*. Warszawa: Scholar.
Seligman. M., Walker E., Rosenhan D. (2017) *Psychopatologia*. Poznań: Zys i S-ka.
Millon, T. Davis, R. (2009). *Zaburzenia osobowości we współczesnym świecie*.
Kernberg, O., Selzer, M.A., Koenigsberg, H. W., Carr, A. C., Appelbaum, A. H. (2007). *Psychodynamiczna terapia pacjentów borderline*
Augustynek, A. (2015). *Psychopatologia człowieka dorosłego*. Warszawa: Diffin.
Gabbard, G. O. (2009). *Psychiatria psychodynamiczna w praktyce klinicznej*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej